

Trnavský samosprávny kraj

KNÍŽNIČNÝ SPRAVODAJCA

Časopis pre verejné knižnice TTSK

Verejné knižnice TTSK v roku 2013

Vzdelávanie knihovníkov

Efektívny marketing v knižniciach

Galantská knižnica ako Partnerská knižnica

Kancelárie NR SR

Ocenenie pre knihovníkov

Predseda TTSK ocenil Pamätnou medailou

predsedu TTSK aj knihovníčky

Ďakovný list mesta Galanta pre J. Kontárovú

Ocenenie pre KJF v Trnave

Týždeň slovenských knižníc

TSK v Univerzitnej knižnici UCM v Trnave

Noc s Andersenom

Noc s Andersenom v Galantskej knižnici

Noc s Andersenom v ObK Zavar

Z našich knižníc

Maličky a mamičky

Štyri dni v rozprávke

Čitateľská gramotnosť predškôľakov

Je zdravé všetko, čo konzumujeme?

Detské oddelenie knižnice v Hlohovci

Výsledky dotačného systému MK SR v roku 2014

Pobočka KJF v Trnave - Prednádražie

Ročník: 41

Číslo: 1

Trnava 2014

VEREJNÉ KNIŽNICE TRNAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA V ROKU 2013

Prehľad výsledkov činnosti verejných knižníc (ďalej VK) Trnavského samosprávneho kraja (ďalej TTSK) je spracovaný podľa Ročných výkazov o knižnici za rok 2013 KULT (MK SR) 10-01 a výročných správ regionálnych knižníc TTSK.

1. SIEŤ KNIŽNÍC

Počet VK v TTSK sa v r. 2013 znížil z 222 na 218. Zrušené boli 4 knižnice – Jánovce a Čierny Brod (okres Galanta), Dolné Lovčice (okres Trnava) a Koptovce (okres Hlohovec). V TTSK bolo zaregistrovaných 26 (+6) stagnujúcich VK, ktoré vykazujú stagnáciu menej ako 5 rokov. Celkový počet stagnujúcich knižníc (+17 neregistrovaných VK) predstavuje 43 (+6) VK. Počet mestských (12) a profesionálnych (25) knižníc zostal nezmenený, počet neprofesionálnych fungujúcich knižníc klesol na 151 (-10).

2. KNIŽNIČNÝ FOND

Údaje o knižničnom fonde (ďalej KF) VK TTSK sú uvádzané len za FUNGUJÚCE VK. Knižničný fond VK TTSK tvorilo spolu 1 881 817 knižničných jednotiek (ďalej kn. j.), čo je o 36 916 kn. j. menej ako v r. 2012.

Z celkového počtu kn. j. tvorí 483 597 kn. j. (-11 360) odborná lit. pre dospelých, čo je 25,70 % (-0,10 %) z celkového počtu kn. j. Krásna lit. pre dospelých je zastúpená 841 890 kn. j. (-12 055), čo je 44,74 % (-0,23 %). Odborná lit. pre deti a mládež 102 222 kn. j. (-5 924), čo je 5,43 % z celkového počtu kn. j. (-0,2 %) a krásna lit. pre deti a mládež 454 108 kn. j. (-7 577 kn. j.), čo je 24,13 % z celkového počtu kn. j. (-0,07 %)

V r. 2013 získali VK kúpou prírastok KF v počte 18 163 kn. j. (-1 341 kn. j.). Prírastok kn. j. získaný inou formou 10 470 kn. j. (-45 kn. j.). Z KF bolo v zmysle vyhlášky č. 421/2003 Z. z. o evidencii a revízii KF vyradených spolu 36 636 kn. j. (-378)

Priemerná cena 1 knižničného dokumentu získaného kúpou v roku 2013 bola 9,53 € (+0,43 €). Celkovo bol v roku 2013 vo VK TTSK zakúpený knižničný fond v hodnote 173 151,90 € (-4 341,40 €).

VK TTSK získali v Dotačnom systéme MK SR spolu 37 600 € na nákup KF. Podľa odporúčani IFLA by mali knižnice ročne na 1 obyvateľa nakúpiť dokumenty v hodnote 1,16 €. K 31. 12. 2013 mal TTSK (v sídlach VK, podľa údajov ŠÚ SR) spolu 511 156 obyvateľov, podľa odporúčeni IFLA by mali VK TTSK na nákup KF vynaložiť sumu 592 941 €. V skutočnosti bolo vynaložených len 10,26 % z odporúčanej sumy. Na 1 obyvateľa TTSK boli zakúpené nové knihy v hodnote 0,34 € (-0,82 € oproti odporúčaniam IFLA). Na 1 obyvateľa TTSK bolo zakúpených 0,036 kn. j. (+0,03). Smernica Medzinárodnej federácie knižničných asociácií IFLA/UNESCO pritom odporúča nákup 0,2 - 0,25 kn. j. na 1 obyvateľa. V r. 2013 zaznamenali všetky typy knižníc, okrem neprofesionálnych, pokles finančných prostriedkov vynaložených na nákup KF.

Celkový prírastok v r. 2013 (získaný kúpou, darmi, výmenou, povinným výtláčkom) prepočítaný na 1 obyvateľa TTSK bol 0,056 kn. j. (+0,002).

Dôležitú sociálnu funkciu plnia VK aj sprístupňovaním periodickej tlače. Počet získa-

ných titulov periodík po miernom náraste v predchádzajúcom vykazovacom období v roku 2013 opäť klesol, a to na hodnotu 778 (-14). Z uvedeného počtu bolo 90 (+4) zahraničných periodík.

3. VÝPOŽIČKY

VK TTSK zrealizovali v r. 2013 spolu 1 664 183 výpožičiek knižničných dokumentov (-37 583). Tendencia poklesu výpožičiek z predchádzajúcich rokov sa potvrdila aj v r. 2013, avšak celkový pokles výpožičiek sa postupne zmiernuje. Kým v r. 2011 bol pokles na úrovni 196 222 výpožičiek, v r. 2012 to bolo o 75 369 výpožičiek menej. Nárast výpožičiek bol zaznamenaný len vo VK okresov Piešťany (+56 053) a Galanta (+437). Najvýraznejší pokles bol v okrese Trnava (-34 220). Tento pokles bol pravdepodobne zapríčinený znížením ročnej otváracej doby v jednej z pobočiek KJF v Trnave (10 mesiacov zatvorená z dôvodu sťahovania), ObK v Zelenči bola zatvorená 3 mesiace (rekonštrukcia priestorov) a v ObK Špačince bol znížený úväzok z 0,40 na 0,27 h. V MsK v Leopoldove bol znížený úväzok na polovičný, čo ovplyvnilo základné ukazovatele v okrese Hlohovec, v okrese Piešťany bol znížený úväzok v ObK Dubovany.

Priemerný počet výpožičiek v r. 2013 na 1 obyvateľa TTSK bol 3,26 výpožičiek, každý registrovaný používateľ zrealizoval priemerne 31 výpožičiek. V porovnaní výpožičiek podľa typu knižnice zaznamenala nárast výpožičiek len sieť mestských knižníc, knižnice ostatných typov zaznamenali pokles.

Absenčné výpožičky predstavovali 1 208 811 (-36 967). Nárast bol zaznamenaný len v okrese Piešťany (+52 244) a Galanta (+2 436). **Prezenčné výpožičky** predstavovali 455 372 (-616), nárast bol zaznamenaný v okresoch Piešťany (+3 809), Senica (+7 755) a Skalica (+136). Počet výpožičiek periodík z celkového počtu výpožičiek bol 15,50 % (-0,97 %). Pokles v tomto ukazovateli môže súvisieť aj s poklesom počtu odoberaných titulov periodík.

4. POUŽÍVATELIA

Rovnako ako v predchádzajúcich vykazovacích obdobiach prišlo aj v r. 2013 k úbytku aktívnych (registrovaných) používateľov knižníc. Aj v tomto prípade môžeme skonštatovať, že pokles sa oproti predchádzajúcim rokom podstatne zmiernil. Počet aktívnych používateľov bol 53 145 (-1 750). Pri porovnaní rokov 2012 a 2011 bol rozdiel až 6 066 používateľov. Uvedené výsledky môžu byť skreslené, nakoľko v danom období prechádzali regionálne knižnice na automatizovaný KIS Virtua, kde v prvých rokoch používania systém vykazoval určité nezrovnalosti v počtoch evidovaných používateľov. Databáza sa postupne vyčistila a predpokladáme, že dosiahnuté výsledky už zodpovedajú skutočnosti. Nárast počtu registrovaných používateľov bol zaznamenaný vo VK okresov Piešťany (+1 060), Skalica (+366) a Dunajská Streda (+30). V počte aktívnych používateľov do 15 rokov sme v r. 2013 zaznamenali 18 050 čitateľov, teda pokles o 199 čitateľov.

Verejné knižnice TTSK v roku 2013 zaregistrovali 53 145 (-1 750) používateľov, čo je 10,39 % (-0,24 %) z celkového počtu obyvateľov TTSK.

Nárast počtu aktívnych používateľov bol zaznamenaný len v mestských knižniciach (+692), v ostatných sieťach prišlo k poklesu. Počet čitateľov do 15 rokov vzrástol len v sieti mestských knižníc (+1 043).

S cieľom využiť výpožičné a informačné služby navštívilo v r. 2013 VK TTSK spolu 636 654 fyzických návštevníkov (-74 069). Z toho boli návštevníci podujatí 148 243 (-2 544), návštevníci internetu pre verejnosť 89 010.

V r. 2013 každý obyvateľ TTSK navštívil VK v priemere 1,25 - krát (-0,03).

5. ĎALŠIE ČINNOSTI

5.1 VZDELÁVACIE A KULTÚRNO-SPOLOČENSKÉ PODUJATIA

Verejné knižnice TTSK zrealizovali v r. 2013 spolu 2 656 (-431) vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí pre verejnosť, z toho bolo 745 hodín informačnej výchovy (+22) a 20 odborných kurzov a seminárov (-14).

Najviac podujatí bolo už tradične zorganizovaných vo VK okresu Trnava – spolu 825 (-62), v okrese Dunajská Streda 420 (-109) a v okrese Galanta 410 (+6). VK pripravili a zrealizovali 745 hodín informačnej výchovy (+22), z toho najvyšší počet zrealizovali rovnako ako v predchádzajúcich rokoch verejné knižnice v okrese Trnava (230) a Galanta (144). Pri porovnaní podľa typu knižnice najviac podujatí pripravili mestské knižnice a krajská regionálna knižnica. Nárast v počte podujatí pre verejnosť zaznamenali len obecné neprofesionalizované knižnice. Obecné knižnice, aj vzhľadom na nízky počet prevádzkových hodín, sa zameriavajú najmä na exkurzie a hodiny informačnej výchovy pre miestne základné a materské školy.

Medzi najčastejšie organizované podujatia vo VK TTSK patria besedy so spisovateľmi a tvorcami kníh, tvorivé dielne, rôzne literárne súťaže pre deti. V októbri 2013 začala KJF v Trnave organizovať nový typ vzdelávacieho podujatia pre seniorov – Tréningy pamäti. Za týmto účelom bola vyškolená pracovníčka knižnice, ktorá získala certifikované oprávnenie na realizáciu takéhoto typu podujatí. Uskutočnilo sa spolu 7 sedení s počtom účastníkov 43.

5.2 METODICKÁ ČINNOSŤ

Žitnoostrovská knižnica v Dunajskej Strede vykonáva metodickú činnosť v jednom okrese pre 59 VK, Galantská knižnica v jednom okrese pre 30 knižníc, Záhorská knižnica v Senici pre 45 knižníc okresov Senica a Skalica. Knižnica JF v Trnave koordinuje činnosť 84 VK okresov Hlohovec, Piešťany, Trnava a v rámci krajskej funkcie koordinuje činnosť 3 regionálnych knižníc TTSK.

Metodické pracoviská RK v r. 2013 zrealizovali spolu 150 (+6) metodicko-inštruktážnych návštev (ďalej MIN). Najväčší nárast registruje KJF v Trnave (+75). Pokles bol zaznamenaný v Žitnoostrovej knižnici v Dunajskej Strede, kde bolo evidovaných 56 MIN (-29) a v Záhorskej knižnici v Senici 13 MIN (-20).

5.3 EDIČNÁ ČINNOSŤ

V edičnej činnosti sa knižnice orientovali na vydávanie regionálnych bibliografií, výberových bibliografických letákov k pripravovaným podujatiam, metodických materiálov na pomoc pracovníkom obecných knižníc a propagačných materiálov o svojej činnosti. KJF v Trnave vydáva dva razy do roka pre VK TTSK časopis *Knížničný spravodajca*, regionálne knižnice vydávajú pre knižnice vo svojej metodickej pôsobnosti dva razy do roka časopisy *Knihovnícky obzor* (Galantská knižnica) a *Metodické listy* (Záhorská knižnica a Žitnoostrovská knižnica). Na podporu literárnej tvorby a čítania detí a mládeže vydávajú

knížnice literárne časopisy - KJF v Trnave časopis *Čaruška*, Galantská knižnica v Galante časopis *Pod lupou*.

VK TTSK vydali v r. 2013 spolu 45 (-20) titulov. Z dôvodu šetrenia finančných prostriedkov knižnice niektoré edičné tituly vydávajú len v elektronickej forme.

6. INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

VK TTSK mali v r. 2013 k dispozícii spolu 413 (+31) osobných počítačov, z ktorých je 202 (-1) s pripojením na internet pre verejnosť. V r. 2013 bol ukončený projekt MK SR Verejný internet v knižniciach SR. Do uvedeného projektu sa zapojilo spolu 11 VK TTSK – aj po skončení projektu väčšina z uvedených knižníc túto službu pre návštevníkov poskytuje naďalej.

Počet vlastných webových stránok knižníc stúpol v roku 2013 o 3. Niektoré mestské a obecné knižnice využívajú na svoju propagáciu webovú stránku mesta alebo obecného úradu, tieto však neboli do štatistiky zahrnuté. Vlastnú webovú stránku majú: KJF v Trnave, regionálne knižnice a niektoré mestské knižnice. V minulom roku pribudli k týmto knižniciam aj dve obecné neprofesionalizované knižnice (Chtelnica, okres Piešťany a Kátlovce, okres Trnava), ktoré majú svoje internetové stránky umiestnené na bezplatnom portáli Webnode.

7. ZAMESTNANCI

Vo VK TTSK pracovalo v r. 2013 v prepočítanom stave 142,56 pracovníkov (-2), z toho 102,49 (prepočítaný stav) boli pracovníci vykonávajúci knihovnícke činnosti (-4,50). Pracovníkov vykonávajúcich knihovnícke činnosti na dohodu bolo v prepočítanom stave 34,78 (-5,17). Počet pracovníkov s VŠ vzdelaním bol 20,97 (-0,92), z toho s VŠ odborným knihovníckym vzdelaním 4 (+1) pracovníci.

8. HOSPODÁRENIE

V r. 2013 bola na činnosť VK TTSK vynaložená celková suma 2 216 335 € (-8 449 €). Najväčší pokles vykázali VK v okrese Piešťany (-29 959 €). Z celkových výdavkov na hlavnú činnosť tvorili mzdové náklady sumu 1 128 689 € (-24 752 €). **V roku 2013 priemerná mzda pracovníkov VK TTSK poklesla na 659,77 € (-5,15 €).** Odmena pre pracovníkov na dohodu dosiahla hodnotu 69 102,88 € (+5 394,35 €). **Priemerná odmena na jedného pracovníka na dohodu predstavovala 165,57 € (+32,68 €).**

Na nákup KF bolo vynaložených 173 151,90 € (-4 341,4) €. Na 1 obyvateľa TTSK boli zakúpené nové knihy v hodnote 0,34 € (-0,01 €). Na 1 obyvateľa TTSK bolo zakúpených 0,036 knižničných jednotiek (-0,002).

Verejné knižnice získali spolu tržby v celkovej sume 111 980,22 € (-3 060,18 €), z toho na poplatkoch za špeciálne knižničné služby 94 927,79 € (-5 291,43 €). Mimorozpočtové zdroje (iné výnosy, dary, granty) predstavovali sumu 93 897 € (+18 584 €).

Podľa Ročných výkazov o knižnici (MK SR) 10-01 za rok 2013 spracovala Ivana Gálusová, Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave

Pozn.: Údaje v zátvorkách vyjadrujú rozdiel v porovnaní s rokom 2012

VZDELÁVANIE KNIHOVNÍKOV

Efektívny marketing v knižniciach

29. mája 2014 sa knihovníci stretli na ďalšom odbornom podujatí, ktoré KJF v Trnave pravidelne usporadúva spolu s KP SSKK v Trnave pre pracovníkov verejných knižníc a členov SSKK. Cieľom týchto odborných podujatí je reagovať na aktuálne témy a rôzne problémy z knihovnickej praxe. Nosnou témou uskutočneného praktického seminára bol marketing, alebo presnejšie povedané časť marketingových aktivít, zameraná na zvyšovanie odborných kompetencií a zručností pracovníkov knižníc pri využívaní internetu a bežne dostupných pc programov pri marketingových činnostiach knižníc. Pracovný seminár otvorila PhDr. Zuzana Martinkovičová, riaditeľka Univerzitnej knižnice TU, ktorá vyzdvihla dôležitosť permanentného neformálneho vzdelávania knihovníkov a nevyhnutnosť propagácie knižníc.

V úvode seminára predstavili zástupcovia Národného ústavu celoživotného vzdelávania – Poradenské centrum pre dospelých v Trnave – Národný projekt Ďalšie vzdelávanie a poradenstvo pre dospelých ako nástroj lepšej uplatniteľnosti na trhu práce. Aktivity centra sú určené pre zamestnaných ľudí, ktorí hľadajú lepšie uplatnenie na trhu práce. V rámci projektu je ponúknutých 44 vzdelávacích programov a overenie odbornej spôsobilosti. Služby sú klientom poskytované bezplatne.

Mgr. Andrea Dohovičová

Potom sa už ujala slova Mgr. Andrea Dohovičová, ktorá sa marketingovými aktivitami knižníc zaoberá už viacej rokov. Knižvnickej verejnosti je známa najmä ako administrátorka webu dokniznice.sk a spoluautorka celoslovenskej kampane DO KNIŽNICE, pre ktorú vytvorila grafické návrhy propagačných tlačovín. Podieľala sa aj na tvorbe a spustení Tlačovej agentúry knižníc, je autorkou grafických návrhov, informačných letákov a brožúr.

Prvú časť prezentácie venovala Mgr. Dohovičová plošnej propagácii s odkazmi na voľne šíriteľné softvéry s textovými editormi, obrázkami a písmami. Pomocou Open source systému pixlr.com si účastníci spolu s lektorkou vytvorili vlastné návrhy plagátov. Druhá časť bola venovaná elektronickej propagácii. Ako marketingový nástroj bol predstavený Google (picasa, kalendár, mapy, google chrome), Youtube a využitie webového nástroja Webnode, pomocou ktorého si účastníci seminára mohli vytvoriť jednoduchšiu webovú stránku. Veľkou výhodou bolo, že seminár sa mohol uskutočniť v počítačovej miestnosti Univerzitnej knižnice TU, ktorá bola spoluorganizátorom tohto podujatia. Za spoluprácu patrí naše poďakovanie riaditeľke UK TU, PhDr. Zuzane Martinkovičovej. Účastníci seminára si mohli všetko vypočítané hneď aj prakticky vyskúšať. Veríme, že získané poznatky pomôžu zúčastneným získať nový pohľad na propagáciu svojej knižnice a budú zdrojom kreativity a chuti do práce.

Text: Ivana Gáľusová, KJF v Trnave

Foto: archív KJF v Trnave

Galantská knižnica ako Partnerská knižnica Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky

Galantská knižnica už dlhé roky spolupracuje s Parlamentnou knižnicou NR SR. Spolupráca vznikla na základe projektu, ktorého cieľom je zvýšiť a skvalitniť informovanosť o NR SR a o jej práci medzi odbornou a laickou verejnosťou. V rámci projektu boli vybrané knižnice na Slovensku, ktoré získali status „Partnerská knižnica Kancelárie NR SR“ a ich úlohou je kvalifikovane sprostredkovať verejnosti informácie o činnosti parlamentu. Za vytvorenie a fungovanie siete partnerských knižníc zodpovedá SNK v Martine. Túto sieť tvorí 36 knižníc z celého Slovenska.

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky pre partnerské knižnice zabezpečuje bezplatne dokumenty o činnosti NR SR a organizuje odborné semináre pre knihovníkov partnerských knižníc. V rokoch 2002 - 2004 to bolo šesť trojdenných školení, od roku 2011 organizuje Parlamentná knižnica každoročne odborné prednášky k aktuálnym témam.

Seminár sa konal v dňoch 25. - 27. 12. 2013 v rekreačnom zariadení NR SR v Častej-Papierničke. Bohatý program sa začal návštevou zrekonštruovaného Bratislavského hradu, prehliadkou oficiálnych reprezentačných priestorov predsedu NR SR a prezidenta SR. Tak, ako celý hrad, aj tieto priestory sú obnovené.

Po presune na Papierničku pokračoval náš program otvorením seminára a slávnostnou večerou. Počas pobytu sme mohli využiť bezplatne športoviská rekreačného zariadenia večer do 22.00 hod. a bolo zorganizované aj spoločenské posedenie so zahraničnými hosťami.

Druhý deň nasledovali odborné prednášky. Riaditelia parlamentných knižníc krajín V4 (PhDr. Szilárd Markója, PhDr. Karel Sosna, PhDr. W. Kulisiewicz) nám priblížili ich činnosť. Pani Ida Kelemen nás oboznámila s Projektom spolupráce krajín V4 Plus, s Portálom digitálnych knižníc i viacjazyčným parlamentným slovníkom ako súčasťou spomínaného portálu. Mohli sme si vypočuť i zaujímavú prednášku PhDr. Natálie Rolkovej-Petranskej, PhD. z Parlamentného inštitútu o prvom predsedovi Slovenskej národnej rady Jozefovi Miloslavovi Hurbanovi.

Posledný deň boli odprezentované prednášky o práci výborov národnej rady, o mobilných zariadeniach a o zverejňovaní, utajovaní a ochrane informácií. Záverečnou bodkou programu bola návšteva hradu Červený Kameň.

A čo dodať na záver? Myslím si, že program seminára bol po odbornej stránke výstižný, získali sme veľa nových informácií o práci parlamentných knižníc, ktoré využijeme v ďalšej spolupráci a páčilo sa mi i to, že bol spestrený prehliadkami kultúrnych pamiatok. JUDr. Ľubomír Fajták, riaditeľ Kancelárie NR SR prisľúbil návštevu Galantskej knižnice, nové publikácie, dokumenty, odborné prednášky o činnosti parlamentu pre knižnicu. Ja som sa zúčastnila tohto školenia prvýkrát. Bola som milo prekvapená profesionalitou, odbornosťou a ochotou organizátorov, zamestnancov Parlamentného inštitútu Kancelárie Národnej Rady SR.

Mgr. Judita Kontárová, Galantská knižnica

OCENENIE PRE KNIHOVNÍKOV

PRESEDA TTSK OCENIL PAMÄTNOU MEDAILOU PRESEDU TTSK AJ KNIHOVNÍČKY

Trnavský samosprávny kraj sa pri príležitosti Medzinárodného dňa múzeí rozhodol oceniť prácu pracovníkov z oblasti kultúry z celého regiónu. Slávnostný akt, ako prejav vďaky a uznania ich práce, sa uskutočnil 15.mája 2014 v Zrkadlovej sieni Divadla Jána Palárika v Trnave.

Pamätnou medailou predsedu TTSK boli ocenené aj tieto knihovníčky:

Katarína Soukupová – vo funkcii riaditeľky Záhorskej knižnice v Senici pôsobí od r. 1990. Pod jej odborným vedením sa senická knižnica stala moderným knižnično-informačným centrom Záhoria. Pani Soukupová je uznávanou odborníčkou v problematike verejného knihovníctva. Je aj dlhoročnou spoluorganizátorkou celoslovenskej literárnej súťaže Literárna Senica Ladislava Novomeského. Ocenenie jej bolo udelené za zásluhy v oblasti knihovníckej a bibliografickej práce, za prínos v oblasti kultúry a pri príležitosti životného jubilea.

Judita Kontárová - knihovníčka a bibliografka. Do Galantskej knižnice nastúpila v r. 1979. Zostavuje a vydáva bibliografie rôzneho zamerania – regionálne, personálne a tematické. Podieľala sa na budovaní Regionálnej kartotéky osobností, ktorá je podkladom pre pravidelnú rubriku „Osobnosti Galanty“ v Galantských novinách. Podieľa sa na prezentácii regiónu Galanta prostredníctvom bibliografií, článkov a príspevkov v novinách a zborníkoch. Ocenenie jej bolo udelené za zásluhy v oblasti knihovníckej a bibliografickej práce.

Ing. T. Mikuš odovzdáva ocenenie Mgr. J. Kontárovej

*Text: trnava-vuc.sk
Foto: Radovan Kukuľa, TTSK*

ĎAKOVNÝ LIST MESTA GALANTA PRE J. KONTÁROVÚ

Mesto Galanta oceňuje jednotlivcov i kolektívy, ktorí sa svojimi mimoriadnymi výsledkami zaslúžili o rozvoj a propagáciu mesta doma i v zahraničí v rôznych spoločenských oblastiach. 10. decembra 2013 sa v Renesančnom kaštieli v Galante uskutočnil Slávnostný večer spojený s odovzdávaním Cien primátora a ďakovných listov mesta Galanta. Primátor mesta Galanta pri tejto príležitosti udelil „Ďakovný list mesta Galanta“ aj našej kolegyni Mgr. Judite Kontárovej.

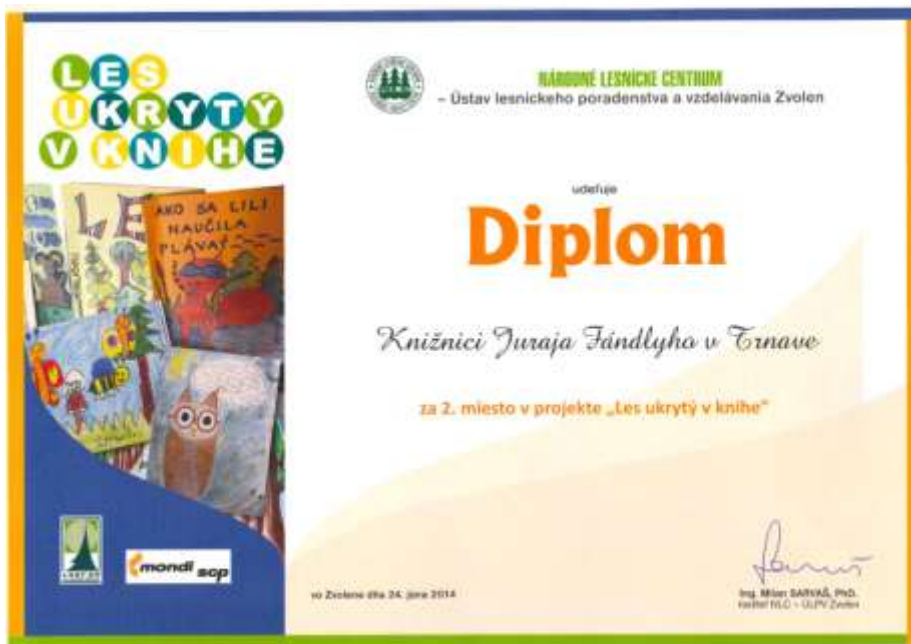
Zuzana Fajnorová, Galantská knižnica

OCENENIE PRE KJF V TRNAVE

Na slávnostnom vyhodnotení celoslovenskej kampane **Les ukrytý v knihe** získala Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave druhé miesto z 33 zapojených knižníc. Dňa 24. júna 2014 vedenie knižnice prevzalo od Národného lesníckeho centra vo Zvolene diplom a poukážku na nákup kníh v hodnote 60.- eur.

Ocenenie patrí knihovníčkam z oddelenia pre deti a pobočiek Prednádražie, Vodáreň a Tulipán, rovnako aj učiteľkám, ktoré spolu s deťmi zavítali do knižnice na stretnutia s lesnými pedagógmi. V rámci projektu sa uskutočnilo 8 podujatí pre 317 návštevníkov.

Benjamína Jakubáčová, KJF v Trnave

TÝŽDEŇ SLOVENSKÝCH KNIŽNÍC V KNIŽNICIACH TTSK

V roku 2014 sa do celoslovenského podujatia Týždeň slovenských knižníc zapojilo 26 verejných knižníc v rámci TTSK, z toho 4 regionálne, 9 mestských, 13 obecných knižníc. Spolu sa uskutočnilo 196 podujatí, na ktorých sa zúčastnilo 6 457 návštevníkov.

Slávnostné otvorenie 15. ročníka TSK sa v Trnavskom samosprávnom kraji uskutočnilo už tradične v Knižnici Juraja Fándlyho v Trnave. Verejné knižnice pripravili pre svojich používateľov aj v tomto roku pestrý program. Najväčšia pozornosť bola aj v tomto roku venovaná deťom. Knižnice pre ne pripravili veľké množstvo hodín informačnej prípravy, exkurzií, rozprávkových dopoludní/popoludní, besied, tvorivých dielní, kvízov, súťaží a pod. Pre dospelých boli organizované najmä besedy a prezentácie kníh. Návštevníci podujatí sa mohli stretnúť so spisovateľmi, napr. s regionálnou spisovateľkou Márou Jakubecz, ďalej s Lenou Riečanskou, Igorom Válekom, Luciou Satinskou, Erikom Ondrejičkom, básnikom Ivanom Štrpkom, L. Feldekom a ďalšími. V rámci TTSK sa uskutočnila aj prezentácia knihy Marty Meškovej *Motivace žáků efektivní komunikací* alebo krst knihy známeho spisovateľa pre deti Jána Navrátila *Žuro trulo a figliari*. Už tradičnými sprievodnými akciami boli výstavy kníh alebo výtvarných prác detí.

Väčšina knižníc umožnila svojim čitateľom vrátenie kníh po uplynutí výpožičnej lehoty bez sankčných poplatkov alebo zápis čitateľov zdarma.

Týždeň slovenských knižníc v Univerzitnej knižnici UCM v Trnave

Slávnostné otvorenie 15. ročníka TSK v Univerzitnej knižnici UCM sa uskutočnilo dňa 1. apríla 2014 o 10.00 hod. v zasadačke rektora v hlavnej budove UCM v Trnave. Súčasne sa konalo aj otvorenie predajnej výstavy kníh *Portál – svet modernej výchovy a vzdelávania*. Ponúkané tituly korešpondovali so zameraním študijných odborov univerzity. Podujatie otvorila Mgr. Darina Kráľová, riaditeľka Univerzitnej knižnice UCM.

Slávnostný príhovor predniesol a výstavu slávnostne otvoril, prorektor UCM v Trnave pre zahraničné vzťahy, styk s verejnosťou a edičnú činnosť doc. PhDr. Martin Klus, PhD., MBA, mim. profesor. Zástupkyňa vydavateľstva Portál PaedDr. N. Čabiňáková predstavila činnosť vydavateľstva a ponúkla možnosti ďalšej spolupráce s UCM.

Súčasťou podujatia bolo aj vyhodnotenie vedomostnej súťaže k 10. výročiu vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie, ktorú vyhlásila Univerzitná knižnica UCM v Trnave. Súťaž prebiehala od 1. januára do 31. marca 2014. Zo súťažiacich, ktorí odovzdali správne odpovede, boli vylosovaní traja víhercovia knižných cien a desať účastníkov získalo zadarmo registráciu do Univerzitnej knižnice UCM na jeden rok. Ceny do

PaedDr. Jaroslav Vencálek a Mgr. Darina Kráľová

verzitnej knižnice UCM, besedu s Ľubomírom Feldekom *Neakademicky o dejinách slovenskej literatúry*, ktorá sa konala 3. apríla v študovni UK UCM. Ľubomír Feldek priviedol so sebou aj ďalšieho vzácneho hosťa – spisovateľa Mareka Vadasa. Prezentáciu autorovej najnovšej knihy *Ťahák z dejín slovenskej literatúry (Alebo od Lomidreva po Malkáča)*, ktorú vydalo vydavateľstvo LIC, pripravila UK UCM v spolupráci s Literárnym informačným centrom v Bratislave /LIC/. Podujatie otvorila a hostí privítala riaditeľka Univerzitnej knižnice Mgr. Darina Kráľová. Podujatie moderovala Marta Bábiková z LIC. Jej otázky boli zamerané na autorov netradičný pohľad na dejiny slovenskej literatúry od Proglasu a rozprávok až po Dobrovodu alebo, ako prezrádza už názov knihy, „od Lomidreva po Malkáča“. Ľubomír Feldek si zaspomínal na mnohých spisovateľov ako napr.: Ruda Slobodu, členov tzv. Trnavskej skupiny: Jána Stacha, Jána Ondruša a Jozefa Mihaloviča, Ivana Horvátha, Vojtecha Miháliku, Miroslava Válku i Ľuba Dobrovodu. Ľubomír Feldek prezradil, že verí v prítlačnosť slovenskej literatúry, verí, že sa už čoskoro podarí pritiahnúť pozornosť sveta na slovenskú literatúru a ako uvádza v úvode svojej knihy: „*rád by sa o to skromnou mierou zaslúžil aj tento neúplný Ťahák*“. Ľubomír Feldek je aj autorom piesňových textov, píše ich výlučne pre svoju dcéru šansonierku Katarínu Feldekovú. Počas podujatia zazneli tri šansóny v podaní Katky Feldekovej s hudobným doprovodom Richarda Šimurku, ktoré účastníci odmenili veľkým potleskom. Vo štvrtok, 3. apríla, Univerzitná knižnica UCM v spolupráci so spoločnosťou Albertina icome Bratislava, pripravili pre študentov Fakulty prírodných vied odborné školenie *Práca s databázou Knovel Library*.

Okrem zaujímavých podujatí pripravila Univerzitná knižnica UCM v spolupráci s firmou EBSCO v rámci Týždňa slovenských knižníc aj 30-dňový **skúšobný prístup ku kolekciam e-knží z oblasti medicíny, histórie a filozofie**. Od 1. 4. 2014 do 30. 4. 2014 mali všetci čitatelia a používatelia univerzitnej knižnice možnosť využívať skúšobný prístup ku kolekciam: **eBook History Subscription Collection**, ktorá obsahuje 9 000 titulov z oblasti filozofie svetovej histórie a **eBook Clinical Subscription**, ktorá obsahuje takmer 2 000 titulov z oblasti medicíny a príbuzných nelekárskych odborov. Univerzitná knižnica UCM ponúkla počas celého týždňa všetkým záujemcom aj **bezplatnú registráciu do knižnice na 1 rok a amnestiu pre zábudlivcov** – odpustenie sankčných poplatkov za oneskorené vrátenie dokumentov do knižnice.

súťaže venoval rektor UCM v Trnave a vydavateľstvo Portál Slovakia.

V sprievodnom programe vystúpil a krásny kultúrny zážitok prítomným pripravil spevácky zbor UCM v Trnave UNITY pod vedením doc. Mgr. art. Jozefa Illéša.

Okrem výstavy kníh vydavateľstva Portál pripravila počas Týždňa slovenských knižníc Univerzitná knižnica UCM v Trnave aj prezentáciu najnovšej publikácie profesora **PaedDr. Jaroslava Vencálka, CSc. GENIUS LOCI: Slovensko-český cezhraničný región**, ktorá sa uskutočnila 1. apríla v študovni Univerzitnej knižnice UCM.

Počas TSK knižnicu navštívilo 2 097 používateľov, z toho 405 boli návštevníci podujatí. Bezplatnú registráciu a preregistráciu využilo 60 používateľov a bezplatnú registráciu do knižnice na 1 rok získalo aj 10 výhercov vedomostnej súťaže k 10. výročiu vstupu SR do Európskej únie. Pracovníčky knižnice sa tešia, že vďaka amnestii pre zábudlivcov sa do knižnice vrátili knihy, ktoré mali požičané čitatelia aj viac ako dva roky. Amnestiu pre zábudlivcov využilo 66 používateľov, boli im odpustené sankčné poplatky v sume 95,50 €. 15. ročník Týždňa slovenských knižníc v našej univerzitnej knižnici bol úspešný, čo nás teší, ale zároveň i zaväzuje, aby sme pre našich používateľov pripravovali stále zaujímavé aktivity a zabezpečili knižné novinky a potrebnú literatúru k štúdiu.

Text: Mgr. Darina Kráľová, Univerzitná knižnica UCM

Foto: Ing. Ladislav Gubi, UCM

NOC S ANDERSEKOM V KNIŽNICIACH TTSK

NOC S ANDERSEKOM V GALANTSKEJ KNIŽNICI

Tak, ako každoročne, aj tento rok sa Galantská knižnica zapojila do medzinárodného projektu na podporu detského čítania Noc s Andersenom. Podujatie sa začalo Divadelným

predstavením súboru Materinky – Zabudnutá škola kúziel. Programom sprevádzala ježibaba Filoména a havran Hačo a pre všetky kúzla milujúce deti bolo pripravených šesť čarodějnických rozprávok: Malá bosorka, Saxana, Harry a čary, Mokrý, Strašidlá a Voľná hodina. Deti boli zapojené do každej rozprávky a deja. Na záver si spoločne s hercami aj zatancovali.

Po divadelnom predstavení nasledoval program v knižnici. Deťom čítal pán riaditeľ a knihovníci. V tvorivých dielňach si vyrobili vlastné záložky do knihy. Zahrli sme si logické a interaktívne hry. Potom nasledovalo scénické čítanie herečky Divadla Jána Palárika v Trnave Barbory Bazsovej. Deťom čítala z diela Daniela Heviera Trinásť pochodu-júcich čajníkov a Martiny Drijverovej Neposlušnice. Program sa skončil detskou diskotékou.

Text: Angelika Biróová, Galantská knižnica

Foto: archív Galantskej knižnice

NOC S ANDERSENOM V ObK ZAVAR

Obecná knižnica v Zavare sa opäť po roku mohla tešiť z nočnej návštevy. Na noc zo 4. na 5. apríla len tak ľahko nezabudne. Najprv ju piatci s pani učiteľkou pekne vyzdobili balónmi, girlandami i jarnými kvietkami. Pani knihovníčka Hlačinová zatiaľ nachystala dobroty, ktoré sama napiekla, potom nechali knižnicu ešte pár hodín odychovať v napätí, čo sa bude diať. A večer pred siedmou, keď sa dvere obecnej knižnice otvorili, začali sa v nej schádzať prihlásené dievčatá zo 4., 5., ba aj 6. ročníka. Prišli aj dve deviatačky, po-

mocničky pani učiteľky. Neboli to však hocijakí návštevníci, prinášali so sebou spacáky, karimatky, ruksaky, akoby sa tam chceli nastá-hovať. A veru sa na jednu noc aj nastáhovali. Knižnica sa rozveselila, veď prišli aj hostia: pán starosta Baroš, pani zástupkyňa zo ZŠ PaedDr. Babuljaková, pani Mgr. Mitasová za kultúrnu komisiu, ale aj pán Federič, ktorý so svojim fotoaparátom nechýba na žiadnom pek-nom podujatí.

Na úvod všetkých privítala pani Hlačinová s pani učiteľkou Adamcovou. Slovo odovzdali deviatačke Adelke, ktorá predniesla rozprávku od M. Rúfusa. Po prezentácii, z ktorej sa deti dozvedeli dôležité informácie o slávnom rozprávkari, na počesť ktorého sa toto podujatie koná, prišla na rad rozprávka práve z pera H. CH. Andersena. Rozprávku Diev-čatko so zápalkami prečítali s hudobným podfarbením pán učiteľ Gabriš s pani učiteľkou Adamcovou. Práve táto rozprávka bola témou celého večera.

Po rozprávke si deti pustili pieseň o Dievčatku so zápalkami sprevádzanú prezentáciou pripravenou pre túto príležitosť. Pieseň sa dievčatám páčila, rozdali si texty a pokúsili sa

spievať spolu s A. Zimányiovou, interpretkou originálu. Postupne sa zlepšovali a keď v knižni-ci zavoňala pizza, už im to išlo jedna radosť! Pizza bola čerstvá a dobrá ako vždy a mizla ne-uveriteľnou rýchlosťou. S plnými bruškami sa vybrali dočasní obyvatelia knižnice pozrieť dru-hý školský tím nocujúci v školskej knižnici s pani učiteľkami Bleščákovou a Bartovičovou. Cesta bola čarovná, veď si svietili lampiónmi a lampášikmi. Cestou po Hlavnej ulici si aj za-

spievali. V škole ich už netrpezlivo očakávali. Netrpezlivo možno aj preto, že mali kľúče zabuchnuté v zborovni. Deti sa výborne zabavili na súťažiach, ktoré pripravila krásna princezná v dlhých šatách (pani učiteľka Bleščáková) pomocu modernej techniky. Potom ukázali deťom svoje prekvapenie nocľazníci z obecnej knižnice. Živé dievčatko so zápal-

kami, ktoré stvárnila deviatačka Barborka, vyhodilo z krabice, v ktorej bolo ukryté, farebné balóny a v každom balóne bolo ukryté jedno pranie. Tretiaci museli najprv nájsť odvalu a každý balónik prasknúť, aby z neho získali papierik s práním. Spoločne si zaspievali pieseň Dievčatko so zápalkami. Po programe v škole nasledovala prechádzka po nočnom Zavare. Keďže bolo už po desiatej hodine, spiatočná cesta bola oveľa tichšia. Pred knižnicou sa skupinky rozlúčili a každá sa pobrala do svojho kráľovstva. V obecnej knižnici sa dievčatá pustili do súťaží v trojiciach. Na záver súťaží si každá súťažiaca vybrala peknú odmenu z tomboly, ktorú sponzorovala kultúrna komisia OÚ v Zavare.

I keď bolo poriadne po polnoci, dievčatá boli stále plné energie a sľúbenej diskotéky sa určite nechceli vzdať. Deviatačky sputili pripravené diskomelódie a o chvíľu sa už medzi policami kníh veselo tancovalo. Po večernej hygieene sa chvíľu sem-tam mihali dievčatá v pestrých pyžamkách, pomaly sa však strácali vo svojich spacákoch. Ľudová rozprávka na dobrú noc znejúca z CD prehrávača však noclažníčky neuspala. Stále si mali čo povedať, a tak sa do Ríše snov pobrali niektoré až celkom nadránom. O to ťažšie sa potom vstávalo k raňajkám. Ale napokon sa pri stole s teplým čajíkom, maslovou vianočkou a syrovými chlebíkmi stretli všetky spachtošky a občerstvili sa. Pani knihovníčka im rozdala malé darčeky od organizátorov Noci s Andersenom a potom sa začali nočné obyvateľky knižnice pomaly vytrácať do svojich domácich postieľok. Po takej namáhavej noci ich cesta viedla určite priamo pod vlastný paplón. Posledným prekvapením Noci s Andersenom, či skôr rána, bolo, že na nástenke priamo pred knižnicou boli najaktuálnejšie a najhorúcejšie fotografie z tejto peknej akcie. Obecný fotograf - pán Federič - nezaháľal a na nástenke sa už vynímala aj fotka z ranného odchodu prvej nocľazníčky z knižnice.

Text: Mgr. S. Adamcová, ZŠ Zavar

Foto: R. Federič, Obecný úrad v Zavare

Z NAŠICH KNIŽNÍC

MALIČKÍ A MAMIČKY

„Čítanie sú otvorené dvere do kúzelného sveta“ (Mauriac)

Týmto známym výrokom uvádzame podujatia, ktoré pripravuje Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave v rámci dlhodobého cyklu Maličká a mamičky. Projekt má svoje začiatky v roku 2005. Cieľom aktivít je pripomenutie sa knižnice ako podnetného prostredia pre rozvoj čitateľstva od najútlejšieho veku dieťaťa, a to ešte pred jeho prvou návštevou knižnice s kolektívom z predškolského zariadenia. Dôraz sme kládli a kladieme na pôsobenie rodiča, zväčša matky na rodičovskej dovolenke. V Trnave pracujú s malými prestávkami tri materské centrá. Každé z nich navštevujú knihovníčky a v rozhovore s mamičkami zdôrazňujú potrebu čítania, vysvetľujú, kedy treba začať čítať, prečo čítame, koľko a čo treba čítať malým deťom. Pravidelné návštevy sa konajú najmä v Trnavskom materskom centre na Okružnej ulici a Mamiklube na Spartakovskej ulici. Spolu sa zrealizovalo 28 podujatí –

zameraných na túto cieľovú skupinku. Počet účastníkov spolu: 1148. V prvej časti sa venujeme mamičkám a v druhej časti prezentujeme zábavnú formu čítania spojenú s tvorivou dramatikou. Ich deti zažijú dramatizované čítanie, malé divadielko z rozprávkových kníh. Z bohatého knižného fondu oddelenia pre deti prinesieme na stretnutie knihy, lepoprelá, knižné hračky, bábky. Aby sme tak vzbudili záujem, chuť a túžbu čítať a pravidelne navštevovať knižnicu.

A oni naozaj prídu. A keďže v knižnici nemáme bezbariérový prístup, so strážením kočíkov vypomôžu kolegyne z prízemia. Tu, v prostredí knižnice, sa môže rozvinúť naplno práca s knihou medzi najmenšími deťmi, mamičky si medzitým môžu zájsť do oddelenia pre dospelých, či na verejný internet. Najrozhodujúcejším momentom pre úspešný rozvoj dieťaťa je však ich spoločný zážitok z čítania. S touto skupinkou detí v predčitateľskej fáze veľmi rada pracuje spisovateľka Eva Kopúňková, ktorá nikdy neodmietne naše pozvanie na stretnutie s nimi.

V rámci tohto cyklu sme rozšírili svoju pôsobnosť aj na iné priestory – nielen na materské centrá a knižnicu. Už po tretíkrát sa knižnica zapojila do celomestského podujatia Májový kvet. Na Trojičnom námestí býva pripravený náš stánok plný pestrofarebných kníh, farbičiek, ale aj bábok. Mamičky tak môžu spokojne nakúpiť kvety i zeleninové priesady, zatiaľ čo ich deti si maľujú, hrajú divadielko alebo im knihovníčky čítajú. Okrem mamičiek náš stánok využívajú aj deti z jasličiek a iných školských zariadení. Zároveň v stánku propagujeme podujatia knižnice. Viacero mladých mamičiek sa tak o oddelení pre deti v Knižnici Juraja Fándlyho v Trnave dozvedia viac. O podujatia sa zaujímali aj babičky a dedkovia, ktorých čaká počas letných prázdnin starosť o vnúčatá.

V tomto roku knižnica prvýkrát zavítala do ChillOut zóny multizánrového festivalu Trnavská 13. Knihovníčka spolu s autorkou kníh pre deti Oľgou Kohútikovou aktívne vyplnili literárny program pre deti. Na úvod si spoločne porozprávali o detských knižkách a o oddelení pre deti Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave. Neskôr autorka predstavila svoju básnickú tvorbu a spoločne s deťmi hravým spôsobom prevetrali svoje hlavičky hádankami. Nechýbalo dramatizované čítanie a pozvanie do knižnice.

Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave sa snaží o propagáciu knihy, čítania a knižnice aj na miestach a podujatiach, kde by to návštevníci nečakali. Chceme tým povedať jedno: Na čítanie je vždy vhodný čas a priestor!

Text: B. Jakubáčová, KJF v Trnave

Foto: Archív KJF v Trnave

ŠTYRI DNI V ROZPRÁVKE

Piešťany sa počas štyroch májových dní premenili na rozprávkovú krajinu. Stalo sa tak vďaka festivalu rozhlasových rozprávok **Zázračný oriešok: Kniha v rozhlase - rozhlas**

v knihe, ktorý už po ôsmykrát zorganizovalo mesto Piešťany a Mestská knižnica mesta Piešťany spolu s Rozhlasom a televíziou Slovenska. Festival sa začal tradičným karnevalovým sprievodom detí ulicami mesta a pokračoval pestrým programom, ktorý potešil všetky vekové kategórie. Okrem množstva sprievodných podujatí, ktoré sa odohrávali na území celého mesta i v okolitých obciach, mali dôležitú úlohu detská i odborná porota, ktoré vybrali tie najlepšie spomedzi dvanástich súťažných titulov, zaradených do dvoch

kategórií – monologických rozprávok a rozhlasových rozprávkových hier. V kategórii monologických rozprávok vyhrala u detskej poroty rozprávka **Dafnis a Chloé**, v kategórii rozhlasových rozprávkových hier deti najviac zaujal **Čertov kamarát**. Odborná porota v kategórii monologických rozprávok ocenila **Popolušku** a v kategórii rozprávkových hier zvíťazil **Leonardo, kocúr z ulice**. Okrem oceňovania súťažných titulov boli udelené aj dve špeciálne ceny: Zvláštna cena Rozhlasu a televízie Slovenska, ktorú získal herec Boris Farkaš a Zvláštna cena Literárneho informačného centra, ktorá putovala do rúk Daniela Heviera.

Na sprievodných podujatiach festivalu, ktoré prezentovali rozprávku vo všetkých jej podobách, sme privítali množstvo zaujímavých hostí – autorov (Ján Uličiansky, Jozef Lenhart, Monika Kompaníková, Alexandra Salmela), ilustrátorov (Daniela Olejníková, Vlado Král, Martina Matlovičová), vydavateľov, rozhlasových pracovníkov a hercov, ktorým detský čitateľ a poslucháč nie je ľahostajný, čo neustále dokazujú svojou tvorivou prácou. Deti sa mohli stretnúť aj s viacerými známymi

osobnosťami, ktoré poznajú z televíznej obrazovky - Zuzanou Kronerovou, Romanom Pomajbom či Oľgou Bešešovou. Nesmieme zabudnúť ani na špeciálnych hostí festivalu - už spomínaného Borisa Farkaša a veľvyslankyňu Českej republiky na Slovensku pani Líviu Klausovú, ktorá nad festivalom prebrala záštitu.

Festival rozhlasových rozprávok do Piešťan zavíta opäť o dva roky.

Text: PaedDr. Matúš Nižňanský, Mestská knižnica mesta Piešťany

Foto: Archív Mestskej knižnice mesta Piešťany

ČITATEĽSKÁ GRAMOTNOSŤ PREDŠKOLÁKOV

Počas celoslovenského Týždňa slovenských knižníc za v Záhorskej knižnici v Senici konalo zaujímavé odborné podujatie s názvom *Maľované z kolisky*. Rovnomenný názov dala

lektorka semináru, pani Jozefína Chochoľáčková, podľa svojej knihy, ktorá slúži ako učebná pomôcka pre deti v materských školách. Publikácia má charakter rozprávkovej knihy a zameriava sa na rozvoj predčitateľskej gramotnosti detí predškolského veku, rozvoj komunikácie v štátnom jazyku MŠ, rozvíjanie pozitívnych sociálnych kompetencií a výtvarnej kultúry dieťaťa.

Odborný seminár pre pedagógov materských škôl a knihovníkov bol spojený s tvorivou dielňou. V prvej časti seminára

lektorka - učiteľka Materskej školy v Skalici - odprezentovala spomínanú publikáciu a v druhej časti sa venovala problematike čitateľskej gramotnosti predškolákov a zapojeniu tvorivosti detí pri príprave kníh ako metodických pomôcok. Odprezentovala tipy na výtvarné aktivity zamerané na podporu rozvoja grafomotorických predpokladov písania, či námety hier a výchovno-vzdelávacích aktivít.

Kniha Jozefíny Chochoľáčkovej „Maľované z kolisky“ získala od Ministerstva školstva odporúčaciu doložku a je zaradená do zoznamu odporúčaných učebných pomôcok v oblasti predprimárneho vzdelávania v MŠ. Zaujímavosťou je, že túto učebnú pomôcku spolutvorili deti a knihu používajú aj v materských školách v neďalekom Rakúsku.

Text: Mgr. Júlia Kubiková, Záhorská knižnica v Senici

Foto: Mgr. Milan Soukup

JE ZDRAVÉ VŠETKO, ČO KONZUMUJEME?

V čitárni Žitnoostrovnej knižnice v Dunajskej Strede sa uskutočnila dňa 20. mája 2014 veľmi zaujímavá prednáška o zdravom životnom štýle, o holistike, o súvislostiach používania moderných technických, kozmetických a iných každodenných potrieb s výskytom mnohých chorôb, a ich vplyvom dokonca na plodnosť žien.

Prednášateľka Bíró Tünde k nám prišla z Budapešti. Bývalá pani učiteľka sa dnes zaoberá prírodnými metódami liečenia a meraním energetickej úrovne ľudského organizmu. Prednášku nám ponúкло občian-

ske združenie FEMIT, zaoberajúce sa témami ako sebazpoznanie, tímová práca, výber povolania, agresivita u mladých, poruchy stravovacích návykov, závislosti a pod. Venujú sa hlavne problematike veľmi aktuálnej v kruhu našej mládeže. Pozvanými účastníkmi bolo 35 študentov zo strednej školy v Dunajskej Strede. Vzhľadom na uvedenú tému to boli najmä dievčatá.

Prítomní sa najprv oboznámili s pojmom **holistika** - je to prastará vedná disciplína, ktorá dopĺňa klasickú medicínu starostlivosťou o jednotu ľudského tela, ducha a mysle. Len keď budú tieto tri zložky v harmónii, možno tvrdiť, že telo nemá dôvod napadnúť žiadna vážna choroba (psychická, nervová alebo iná). Holistický systém pozostáva z výživy, dýchacích cvičení, cvičenia na fyzickej úrovni, na duševnej úrovni výchovou myslenia a na úrovni ducha ide o prácu s intuíciou.

Ďalšou témou bola **gemmoterapia** - liečba **účinnými látkami z púčikov rastlín** s vynikajúcimi účinkami pri veľkom množstve zdravotných problémov od tých najmenších až po najvážnejšie.

Ekodrogéria – ide o kozmetické prípravky na prirodzenom základe, ktoré zaujali najmä dievčenskú časť publika.

Po 90-minutovej prednáške, v ktorej sa študenti dozvedeli množstvo prekvapivých informácií, mali možnosť položiť prednášateľke aj svoje otázky. Pani liečiteľka pohotovo odpovedala a ponúkla svoj internetový kontakt na ďalšiu spoluprácu so svojimi klientmi.

Text a foto: Helena Laczová, Žitnoostrovná knižnica v Dunajskej Strede

DETSKÉ ODDELENIE KNIŽNICE V HLOHOVCI

Marec – jarný mesiac, ktorý sa spája s príchodom slnečných dní, prácami v záhrade ale aj s odpočinkom v podobe čítania kníh. Už od školských čias ho máme v pamäti zapísaný ako mesiac knihy. Možno tento prívlastok už nevnímame tak intenzívne ako kedysi, keď bolo oveľa menej možností vzdelávania sa, ale kniha stále zostáva neodmysliteľným spoločníkom mladých či starých.

Tento rok v marci sme si v knižnici v plnom nasadení s deťmi opäť pripomenuli kúzlou kníh. Veď kto, z nás aspoň na chvíľu nezatúžil stať sa nebojácnym hrdinom? Ako deti sme sa hrávali na krásne princezné, statočných rytierov, nebezpečných pirátov a tieto neopakovateľné zážitky sme pripomenuli aj dnešným deťom, ktoré už nečítajú tak veľa ako kedysi. Detské oddelenie navštívili všetci škôlkári z Hlohovca, Koplotoviec a Kľačian. Pri exkurziách a knižničko-informačných hodinách sme spolu strávili zaujímavé dopoludnia. Deťom sa v knižnici veľmi páčilo, niektoré deti ju navštívili po prvý raz. Oboznámili sa s priestormi, zarecitovali básničku o tom, že v knižnici je uložených kníh na tisíce a medzi nimi si každý našiel to, čo ho očarilo. V knihách našli aj skladáciu loď Vikingov, nasypali si do dlane ich peniaze, poskladali hrad.... A napokon vo vstupnej chodbe obdivovali pestrofarebnú výstavu výkresov detí z indického mesta Ramnagan. Deti sa zhodli na tom, že knihy sú príjemným relaxom a niektorí sa k nám poobede vrátili s rodičmi, zapísali sa a stali našimi čitateľmi.

Zavítalo k nám aj veľa druhákov zo základných škôl aj s pani učiteľkami na slávnostné

zápisy do knižnice. Deti sa pochválili pekným oblečením, dokonca chlapci ma upozornili, či som si všimla, že majú slávnostnú košeľu. A domov si odniesli svoje prvé knihy, požičané z knižnice. Tí, čo sa už stretli s elektronickými knihami, priznali, že tlačaná kniha je zaujímavejšia, dá sa v nej namiesto klikania listovať a navodzuje dobrú náladu. So staršími žiakmi sme si na literárnych hodinách v knižnici pripomenuli tohtoročné výročie detskej spisovateľky Márie Ďuričkovej a zapojili sa aj do nášho Rozprávkového kvízu. Posledný marcový deň začal Týždeň slovenských knižníc a v rámci neho sme na stretnutie s deťmi pozvali spisovateľa a rozprávkaru z Martina Igora Váleka. Besedovali sme o našom ľudovom poklade – o rozprávkach Pavla Dobšinského.

Všetky podujatia robíme preto, aby sa kniha stala súčasťou každodenného života našich detí. Pretože kniha má svoje opodstatnenie a význam aj v období informatizácie a počítačov.

Text: Nicole Vajgelová, Mestská knižnica Hlohovec

VÝSLEDKY DOTAČNÉHO SYSTÉMU MK SR V ROKU 2014

V rámci Dotačného systému Ministerstva kultúry SR na rok 2014 požiadalo o dotáciu 39 verejných knižníc TTSK. V programe 2 Kultúrne aktivity v oblasti pamäťových inštitúcií bolo predložených 43 projektov v celkovej hodnote 140 278 €. Podporených bolo spolu 23 projektov, úspešné knižnice získali spolu 68 508 €.

Podprogram 2.1: Knižnice a knižničné činnosti

O finančnú podporu požiadalo 18 verejných knižníc TTSK, ktoré vypracovali 21 projektov v hodnote 51 283 €. Podporených bolo 9 projektov v hodnote 25 058 €. Žiadosti o finančnú podporu sa týkali najčastejšie nákupu výpočtovej techniky a informačných technológií, elektronizácie služieb knižnice a ochrany knižničného fondu. Mestské knižnice v Seredi a v Holiči vypracovali projekt na zakúpenie biblioboxu, ich žiadosti boli podporené.

Podprogram 2.5: Akvizícia knižníc

O finančnú podporu na nákup kníh požiadalo 21 verejných knižníc TTSK, ktoré vypracovali 22 projektov v celkovej hodnote 88 995 €. Podporených bolo 14 projektov v celkovej hodnote 43 450 €.

KJF v Trnave a Mestská knižnica mesta Piešťany požiadali o dotáciu aj v podprograme 4.5: Literatúra a knižná kultúra. Vypracované boli spolu 3 projekty v hodnote 33 600 €, podporené boli 2 z nich v hodnote 12 000 €. KJF v Trnave sa podarilo získať aj finančné prostriedky v programe 1 Obnovme si svoj dom, podprogram 1.1 Obnova kultúrnych pamiatok vo výške 10 000 €, ktoré sú určené na stavebné úpravy na budove KJF v Trnave, ktorá je národnou kultúrnou pamiatkou.

Zdroj: www.culture.gov.sk

Spracovala: Ivana Gáľusová, KJF v Trnave

POBOČKA KJF V TRNAVE - PREDNÁDRAŽIE

Pobočka Prednádražie patrí k najstarším a najstabilnejším pracoviskám KJF v Trnave. Poslaním pobočky je uspokojovať potreby starších obyvateľov, mamičiek na rodičovských dovolenkách a detí, teda tých, ktorí sú z rôznych príčin viazaní na domácnosť. Kľúčovým cieľom je podpora čítania detí.

Pobočka Prednádražie, tak, ako ostatné pobočky, sídlila od roku 2004 v priestoroch základnej školy. V roku 2013 z dôvodu výpovede zo strany vedenia ZŠ, Ul. K. Mahra sa pobočka presťahovala do iných priestorov. Presunula svoje pôsobisko v rámci sídliska Prednádražie do bývalej školy na Mozartovej ulici. V nových priestoroch sa upravila podlaha, prebúrali priečky a knihy sú uložené v úplne nových regáloch. Okrem knižnice tu pôsobí Základná umelecká škola. Dúfame, že naše očakávania, že priestory bývalej školy sa zaplnia pracoviskami pre prácu s deťmi, sa skoro naplnia.

Činnosť pobočky je bohatá, zapája sa do všetkých celoslovenských projektov. Veľmi obľúbeným je pokus o prekonanie rekordu v čítaní detí Čítajme si... V roku 2013 sa uskutočnil 4. júna a symbolicky sme v tento deň ukončili čítaním pôsobenie po 9 rokoch v priestoroch základnej školy. Do čítania sa zapojilo 347 detí.

Individuálna práca s čitateľom knihovníčky Danky Vaculíkovej sa prejavuje v zapájaní sa detí aj do písomných súťaží, ktoré sama vymýšľa a pripravuje, do finálového zápolenia o titul Kráľ detských čitateľov, do projektu Les ukrytý v knihe, Čítame s Osmijankom a pod.

Text: Benjamína Jakubáčová, KJF v Trnave

Foto: archív KJF v Trnave

Knižničný spravodajca. Časopis pre verejné knižnice Trnavského samosprávneho kraja

Ročník 41, č. 1, rok 2014

Edícia: Metodika. Vydáva Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave, IČO 182826

Vychádza 2x ročne

Zodp. redaktor: Lívia Koleková

Predseda redakčnej rady: Ivana Gálusová

Členovia redakčnej rady: Benjamína Jakubáčová, Zuzana Fajnorová, Helena Laczová,

Júlia Kubíková, Helena Pekarovičová, Matúš Nižnanský

Neprešlo jazykovou úpravou

Rozsah: 18 s. Nepredajné

Registrácia: MK SR EV 3657/09 ISSN 1339-4991